

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัย "การบูรณาการวิถีชีวิต อัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาสู่ความมั่นคงของเขาวชนนอกระบบ" ครั้งนี้เป็นการวิจัยประยุกต์ โดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต อัตลักษณ์ และความหลากหลายทางวัฒนธรรมสำหรับ เขาวชนกลุ่มตัวอย่างในแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อประเมินผลหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต อัตลักษณ์ และความหลากหลายทางวัฒนธรรมสำหรับเขาวชนกลุ่มตัวอย่างในแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อพัฒนาศักยภาพ และความมั่นคงในชีวิตของเขาวชนกลุ่มตัวอย่างในแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นความรู้ในการเผยแพร่ 2) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความมั่นคงของมนุษย์และสังคมส่วนบุคคล 3) แบบทดสอบก่อน และหลังเรียน 4) หน่วยการเรียนรู้จำนวน 5 หน่วย 5) แบบทดสอบระหว่างเรียน และ 6) แบบประเมินความพึงพอใจต่อการอบรม ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (t-test) ค่าประสิทธิภาพของบทเรียน (E_1 / E_2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียน (E.I)

ดังนั้นการอภิปรายผลการวิจัยในบทนี้จึงเป็นการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลัก และมีข้อเสนอแนะตามประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์
2. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

1. จากการดำเนินการวิจัย พบว่าผลการวิจัยสามารถตอบคำถามการวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในประเด็นที่ 1 กล่าวคือ ได้นำองค์ความรู้ท้องถิ่นด้าน วิถีชีวิต อัตลักษณ์ และความหลากหลายทาง

วัฒนธรรมมาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 5 หน่วย โดยการใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในช่วงระยะที่ 2 และ 4 โดยมีรายละเอียดดังนี้

กิจกรรมการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 คือการร่วมประชุมกับผู้นำชุมชนสมาชิกในแขวงนครพิงค์ จำนวน 20 ชุมชน เพื่อพบปะ และประชุมกลุ่ม ร่วมกันเป็นระยะ เพื่อค้นหาข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ข้อมูลด้านวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน รวมทั้งร่วมการวางแผนจัดการอบรมภาษาอังกฤษเพื่อให้สอดคล้องกับบริบท และกลุ่มเยาวชนเป้าหมายที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แขวงนครพิงค์ โดยผู้วิจัยได้อาศัยกระบวนการแบบมีส่วนร่วม ของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนแขวงนครพิงค์ และผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนแขวงนครพิงค์ ในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นประเด็นหัวข้อที่เห็นว่ามีสำคัญในการเผยแพร่ความรู้ให้แก่เยาวชน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวได้นำไปใช้ในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ให้มีเนื้อหาครอบคลุม และมอบคุณค่าความรู้ที่เหมาะสมกับกลุ่มเยาวชนในแขวงนครพิงค์ ผลจากการร่วมประชุมกลุ่มและการร่วมมือแสดงความคิดเห็นในรูปแบบต่างๆทำให้ทราบว่าชุมชนมีศักยภาพ ที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นด้าน วิถีชีวิต อัตลักษณ์ และความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้จริง

กิจกรรมการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 4 นักวิจัยได้นำหน่วยการเรียนรู้ทั้ง 5 หน่วย ซึ่งใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในการจัดการอบรมไปนำเสนอต่อตัวแทนจากทั้ง 20 ชุมชน ในแขวงนครพิงค์ และเชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมเสวนา และสอบถามความเห็นของชุมชนโดยการใช้การสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนด และผลที่ได้จากการดำเนินกิจกรรม คือ ผู้คนในชุมชนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และร่วมกับแบ่งปันประสบการณ์ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวมีประโยชน์และสามารถนำมาพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ให้น่าสนใจมากขึ้น ผลจากการร่วมเสวนาพบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความภาคภูมิใจที่เรื่องราวของแขวงนครพิงค์ได้ถูกถ่ายทอดให้เยาวชนเรียนรู้ความเป็นมาของท้องถิ่น นอกจากนี้ยังเป็นตัวกระตุ้นให้เยาวชนมีความสนใจในท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น อีกทั้งความตื่นตัวของชุมชนในการร่วมอบรมดังกล่าวเนื่องจากเล็งเห็นถึงคุณประโยชน์ที่จะเกิดกับเยาวชนทั้งทางด้านสังคม และทางด้านทักษะทางภาษาอีกด้วย

จากการมีส่วนร่วมของทั้งผู้นำชุมชนทั้ง 20ชุมชน ประชาชนในชุมชน และเยาวชนนอกระบบที่อาศัยอยู่ในแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ตลอดระยะเวลาการดำเนินวิจัย สามารถแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจ และการตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษา และกิจกรรมการร่วมประชุมเสวนาระหว่างผู้วิจัยและประชาชนในแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ยังก่อให้เกิดความสามัคคี ความคุ้นเคยกับการร่วมแรงร่วมใจกันทำงาน เพื่อประโยชน์ของชุมชนตนเอง ดังนั้นความสามัคคีในชุมชนจึงส่งผ่านจากกลุ่ม และองค์กรที่มีอยู่ในชุมชน จึงเป็นเสมือนพลังที่เข้มแข็งและเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีส่วนผลักดันในการร่วมผลิตหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง วิถีชีวิต อัตลักษณ์ และความหลากหลายทางวัฒนธรรม จนประสบความสำเร็จ

2. จากการดำเนินการวิจัย พบว่าค่าประสิทธิภาพของหน่วยการเรียนรู้จำนวน 5 หน่วย เรื่อง วิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ที่เสร็จสมบูรณ์แล้ว มีประสิทธิภาพ กระบวนการและผลลัพธ์ (E1 / E2) เท่ากับ 65.94 / 74.65 ซึ่งเป็นค่าประสิทธิภาพของหน่วยการเรียนรู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ที่นักวิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ของประสิทธิภาพในงานวิจัยนี้เท่ากับ 80/80 (พิสุทธา อาริราษฎร์. 2550 : 153-156) ทั้งนี้ผู้วิจัยค้นพบปัจจัยด้านต่างๆที่มีผลต่อการพัฒนาประสิทธิภาพของหน่วยการเรียนรู้ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการวิจัย โดยจะอภิปรายสรุปดังนี้

ประสิทธิภาพกระบวนการและผลลัพธ์ที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ต่ำกว่ามาตรฐานอาจเกิดจากปัจจัยหลายด้าน เช่น องค์ความรู้ของเยาวชนนอกระบบ เนื่องจากเยาวชนกลุ่มตัวอย่างของการดำเนินวิจัยครั้งนี้เป็นเยาวชนนอกระบบการศึกษา ที่ขาดโอกาสในการเรียนรู้ในระบบโรงเรียน อีกทั้งยังมีข้อจำกัดทั้งทางด้านสังคม และเศรษฐกิจที่ทำให้เยาวชนกลุ่มตัวอย่างขาดโอกาสในการศึกษา และการเรียนรู้ด้วยตนเองเนื่องจากมีหน้าที่และความรับผิดชอบทางครอบครัวที่ต้องคำนึงถึงเป็นหลัก อีกทั้งการจัดระบบการศึกษานอกระบบไม่สามารถเอื้อให้เกิดการศึกษาที่ลึกซึ้งและต่อเนื่อง เนื่องจากการศึกษานอกระบบเป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลายรูปแบบ ผู้เรียนจึงใช้ระยะเวลาที่สั้นในการสำเร็จการศึกษา และเป็นปัจจัยส่งผลให้องค์ความรู้ของเยาวชนที่ได้เรียนรู้จากการศึกษานอกระบบ อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ของเยาวชนที่ได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียน อีกทั้งการจัดการอบรมครั้งนี้ เป็นการจัดการอบรมที่ต้องการเผยแพร่วิถีชีวิต อัตลักษณ์ และความหลากหลายทางวัฒนธรรมของแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่เป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งองค์ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของเยาวชนนอกระบบจึงเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้

การจัดทำหน่วยการเรียนรู้เรื่องเรื่อง วิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 หน่วยนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554 และคู่มือจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 3 และ 4 ของกรมวิชาการ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อศึกษาถึงมาตรฐานและความยากง่ายของหน่วยการเรียนรู้ แต่อย่างไรก็ตามจากการวิเคราะห์ก็แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพกระบวนการและผลลัพธ์ของนวัตกรรมนั้นอยู่ในระดับต่ำ กล่าวคือ หน่วยการเรียนรู้ขาดประสิทธิภาพในการพัฒนาศักยภาพของเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้เนื่องจากความยากง่ายของหน่วยการเรียนรู้ไม่เหมาะสมกับระดับองค์ความรู้ของเยาวชนนอกระบบ ซึ่งขัดแย้งกับการวิจัยของพัชรา สุขพัชรารักษ์ ที่ได้ศึกษาและพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นจากงานวิจัยเรื่องการบูรณาการวิถีชีวิต อัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาสู่ความมั่นคงของเยาวชนในระบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของหน่วยการเรียนรู้เรื่องวิถีชีวิต อัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่เยาวชนในระบบ

การศึกษา ของแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ และผลการศึกษา พบว่า นวัตกรรมมีประสิทธิภาพของ กระบวนการและผลลัพธ์ (E_1 / E_2) เท่ากับ 80.94 / 81.30 คะแนนระหว่างก่อนและหลังการอบรมของกลุ่ม ตัวอย่างที่อบรม มีค่าสูงกว่าก่อนเรียน 5.51 คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นหรือค่าความก้าวหน้าร้อยละ 53.86 โดย ตัวอย่างที่มีผลคะแนนสูงขึ้นมากที่สุดหรือก้าวหน้ามากที่สุด มีค่าคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 90.00 และต่ำที่สุดคือ ร้อยละ 13.30 ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าวสามารถสังเกตเห็นได้ถึงค่าประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่มีความ แตกต่างกันอันเนื่องมาจากประชากรกลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนที่ได้ศึกษาตามระบบ และมีโอกาสได้เรียน ภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจัยดังกล่าวอาจส่งผลถึงความก้าวหน้าของผู้อบรม และแสดงให้เห็นถึงความ เหมาะสมและความยากง่ายของหน่วยการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง และการวิจัยเรื่องหลักสูตรท้องถิ่นที่จัดทำกับกลุ่มเยาวชนในศึกษาในระบบจะเห็นได้ว่าผลค่าประสิทธิภาพ ของนวัตกรรมจะมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เช่นงานวิจัยของสุพจน์ ชุมพวง (2551) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยหนังสือบทร้อย กรองประกอบภาพ เรื่อง ฮีตสิบสองประเพณีการทำบุญประจำปีเดือนชาวอีสาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับเยาวชนในระบบ โรงเรียนบ้านท่ามะไฟหวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อำเภอ แก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งผลประสิทธิภาพของนวัตกรรมเฉลี่ยอยู่ที่ 91.55/91.28 และงานวิจัยของกษกร ธิปัต ดี, วิรัช พรหมสุพรรณ และสุจิต เพียรชอบ (2555) ที่ได้ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรหมอลำในสถานศึกษาโดยใช้ ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม: กรณีศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่าหลักสูตรหมอลำในสถานศึกษา มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.31/86.57

แต่อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาถึงดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: E.I) ของหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง วิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ค่าดัชนี ประสิทธิภาพของของหน่วยการเรียนรู้ ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.4722 แสดงว่า ผู้อบรมมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.4722 จาก 1 หรือคิดเป็นร้อยละ 47.22 โดยผู้ที่มีความรู้เพิ่มขึ้นน้อยที่สุดมีความรู้เพิ่มขึ้น -0.4286 หรือคิดเป็นร้อยละ - 42.86 โดยมีความรู้ลดลงเพียง 1 คนเท่านั้น และผู้ที่มีความรู้เพิ่มขึ้นมากที่สุดมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.8750 หรือคิด เป็นร้อยละ 87.50

และจากการวิเคราะห์คะแนนระหว่างการเรียนรู้ด้วยหน่วยการเรียนรู้ ของเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง โดย ภาพรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยบทที่ 1 กลุ่มตัวอย่างสามารถทำได้น้อยที่สุด คือเท่ากับ 5.97 จากคะแนนเต็ม 10 และบทที่ 5 กลุ่มตัวอย่างสามารถทำได้มากที่สุด คือเท่ากับ 7.23 จากคะแนนเต็ม 10 และมีคะแนนเฉลี่ย สำหรับทั้งหน่วยการเรียนรู้เท่ากับ 32.98 จากคะแนนเต็ม 50 โดยคะแนนสูงสุดเท่ากับ 41 คะแนน และคะแนน ต่ำสุดเท่ากับ 22 คะแนน

กล่าวโดยสรุป คือหน่วยการเรียนรู้เรื่อง วิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมขาดประสิทธิภาพในการพัฒนาศักยภาพของเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากคะแนนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้แต่อย่างไรก็ตามหาวิเคราะห์จากดัชนีประสิทธิผลและคะแนนระหว่างการเรียนรู้ด้วยหน่วยการเรียนรู้ ของเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เยาวชนกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 47.22 และ มีคะแนนเฉลี่ยสำหรับทั้งหน่วยการเรียนรู้เท่ากับ 32.98 จากคะแนนเต็ม 50

3. ผู้วิจัยได้สำรวจแจกแบบสอบถามเรื่องการประเมินความมั่นคงของมนุษย์และสังคมส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 8 มิติหลังจากการอบรมเรื่องวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งจากผลสำรวจพบว่า ระดับกลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกมั่นคงด้านการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 5.1 แสดงผลการประเมินความมั่นคงของมนุษย์และสังคมส่วนบุคคลมิติด้านการศึกษา

มิติที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.
มิติด้านการศึกษา	6.1 ท่านเห็นว่าทุกคนในครอบครัวควรได้รับการศึกษา	5.00	0.000
	6.2 ท่านสนใจที่จะเรียนรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ใหม่ๆ	5.00	0.000
	6.3 ท่านสนใจที่จะพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ	5.00	0.000
	6.4 ท่านมีโอกาที่จะได้รับการศึกษาหรืออบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพความสามารถของตน	2.80	0.634
	6.5 ท่านควรศึกษาภาษาที่คนในสังคมส่วนใหญ่ใช้สื่อสารกัน	5.00	0.000

สามารถอธิบายได้ว่าเยาวชนกลุ่มตัวอย่างเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาโดยประเด็นเรื่องความเท่าเทียมกัน หลักความเสมอภาคทางการศึกษา โดยเยาวชนเห็นควรที่ทุกคนในครอบครัวควรได้รับการศึกษาค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.00 จากคะแนนเต็ม 5 ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสำคัญ ซึ่งเป็นหลักที่ตกลงยอมรับและใช้เป็นแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ได้ระบุว่าการจัดการศึกษานอกโรงเรียน เน้นการสร้าง โอกาสและทางเลือกทางการศึกษาให้แก่คนทุกคน ให้สามารถใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชีวิตของตนเอง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสมกับตนเองและสิ่งแวดล้อม ผลสำรวจยังอีกพบว่า เยาวชนสนใจที่จะเรียนรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ใหม่ๆ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.00 ซึ่งสอดคล้องกับหลักการพัฒนาตนเองและพึ่งพาตนเอง การจัดการศึกษานอกระบบจะต้องจัดการเรียนการสอน หลักสูตรและกิจกรรมให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองให้สามารถเรียนรู้เกิด ความสำนึกที่จะพัฒนาตนเองได้ เยาวชนสนใจที่จะพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพต้องการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ อีกทั้งต้องการศึกษาภาษาอื่นๆเพิ่มเติม ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5.00 จากคะแนนเต็ม 5 แต่เยาวชนกลุ่มตัวอย่างยังขาดโอกาสในการศึกษาหรืออบรมเพื่อ

พัฒนาทักษะความสามารถของตน คะแนนอยู่ระหว่าง 2.80 จากคะแนนเต็ม จากผลสำรวจดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าหน่วยการเรียนรู้เรื่อง วิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมมีประสิทธิภาพในการพัฒนาความมั่นคงทางการศึกษาของเยาวชนในแขวงนครพิงค์จังหวัดเชียงใหม่ โดยการอบรมสามารถทำให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม การมีองค์ความรู้ที่พอเพียงต่อการครองชีวิต และได้รับการศึกษา และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

และจากการดำเนินการวิจัย พบว่าผลการวิจัยสามารถพัฒนาศักยภาพ และความมั่นคงในชีวิตของเยาวชนกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดเชียงใหม่ แขวงนครพิงค์ กล่าวคือ จากการวิเคราะห์ความก้าวหน้าของผู้เรียนจากการวิเคราะห์ค่าคะแนนระหว่างก่อนและหลังการอบรมของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง วิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า คะแนนสอบหลังอบรมด้วยหน่วยการเรียนรู้ฯ มีค่าสูงกว่าก่อนเรียน 4.54 คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นหรือค่าความก้าวหน้าร้อยละ 47.58 โดยตัวอย่างที่มีผลคะแนนสูงขึ้นมากที่สุดหรือก้าวหน้ามากที่สุด มีค่าคะแนนสูงขึ้นร้อยละ 150.00 และต่ำที่สุดคือร้อยละ 6.25 และจากการวิเคราะห์ผลการทดสอบความรู้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยก่อนการอบรมเท่ากับ 10.39 และมีคะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมเท่ากับ 14.93 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และเมื่อทดสอบค่าที (t-test) พบว่ามีค่าเท่ากับ -31.973 ในขณะที่ค่า t จากตาราง (นัยสำคัญที่ .01, df = 147) เท่ากับ 2.6097 (t-Stat มีค่ามากกว่า t-Critical two-tail ไม่คิดเครื่องหมาย) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่อบรมด้วยหน่วยการเรียนรู้เรื่อง วิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ หลังอบรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการอบรมความรู้เรื่องวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพิ่มขึ้นจากก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่ง สามารถแสดงให้เห็นว่าจากผลวิเคราะห์ ดังกล่าว เยาวชนกลุ่มตัวอย่างได้มีการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพ เพิ่มพูนองค์ความรู้ทางด้านวิถีชีวิต อัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษจากการเข้าอบรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกษกร ธิปัตติ, วิรัช พรมสุพรรณ และสุจริต เพียรชอบ (2555) เรื่องการพัฒนาหลักสูตรหมอลำในสถานศึกษาโดยใช้ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม: กรณีศึกษา จังหวัดอุบลราชธานีโดยมีผลการเปรียบเทียบคะแนน หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีคะแนนด้านทักษะคิดเป็นร้อยละ 87.31 และสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญวรัตน์ ตั้งศิริ (2555) ที่ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการจัดงานเตยปาหนัน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดุนุน จังหวัดตรัง ปีการศึกษา 2555 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีประสิทธิผล และ t - test และผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การจัดงานเตยปาหนัน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้วยเทคนิคปลายงอนค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.60 หมายความว่า หลักสูตรท้องถิ่นมีคุณภาพปานกลางหรือใช้ได้

และผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของเยาวชนผู้เข้าร่วมอบรม พบว่าก่อนการอบรมกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอัตลักษณ์ วิถีชีวิต และความหลากหลายทางวัฒนธรรมในชุมชนแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ในระดับปานกลาง คือมีค่าเท่ากับ 3.14 จากคะแนนเต็ม 5 จากการประเมินตนเองของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการอบรม และหลังการอบรมกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าตนเองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ 1) อัตลักษณ์ 2) วิถีชีวิต และ 3) ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ในชุมชนแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่เพิ่มขึ้น โดยมีค่าเท่ากับ 4.40, 4.44 และ 4.40 ตามลำดับ จากคะแนนเต็ม 5 ซึ่งโดยผู้เข้าอบรมแสดงความคิดเห็นว่าการอบรมสามารถพัฒนาศักยภาพทางการศึกษา โดยมีค่าเท่ากับ 4.38 และการอบรมสามารถพัฒนาศักยภาพทางด้านภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับ 4.41 และ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ โดยมีค่าเท่ากับ 4.41 จากคะแนนเต็ม 5 โดยสอดคล้องกับนิยามของความมั่นคงของมนุษย์ ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ได้กำหนดมิติของความมั่นคงของมนุษย์ในบริบทของสังคมไทยให้ประกอบด้วย 10 มิติ โดยในประเด็นความมั่นคงของมนุษย์ด้านการศึกษา ประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้ 1) ประชากรได้รับโอกาสทางการศึกษา อย่างเท่าเทียม 2) การมีการศึกษาที่พอเพียงต่อการครองชีวิต 3) การได้รับการศึกษา และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

การเผยแพร่ผลงานวิจัยและการนำไปใช้ประโยชน์

การเผยแพร่ผลงานและการนำผลงานวิจัย เรื่อง "การบูรณาการวิถีชีวิต อัตลักษณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาการศึกษาสู่ความมั่นคงของเยาวชนนอกระบบ" ดำเนินการ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. เผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการวิจัยให้ประชาชนในชุมชนได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเกิดพัฒนาการด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชนนั้น โดยผู้วิจัยได้ส่งเอกสารประกอบการสอน และ ซีดี ไปให้โรงเรียนและหน่วยงานต่าง ๆ ในแขวงนครพิงค์เพื่อนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนและเผยแพร่ในชุมชน

2. นำความรู้ที่ได้ไปบูรณาการกับการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 1 และภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 2

ภาพที่ 5.1 บูรณาการกับการเรียนการสอนในรายวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 1

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. การจัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่นที่ต้องการการมีส่วนร่วมของชุมชนนั้นจะต้องมีการจัดเตรียมการวางแผนร่วมกันทุกฝ่าย และชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงานให้ทุกฝ่ายได้รับทราบอย่างชัดเจนเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน
2. ควรเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วม และสามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและรายงานความก้าวหน้าให้ชุมชนทราบเป็นระยะ และหลังจากการเก็บข้อมูลในชุมชนแล้ว นักวิจัยต้องนำความรู้ที่ค้นพบชุมชนเพื่อจะ使人ในชุมชน ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการวิจัย
3. จากการดำเนินงานวิจัยทำให้มองเห็นว่า การจัดการศึกษาที่น่าเอกลักษณ์ของท้องถิ่นมาสืบสานให้เยาวชนได้เรียนรู้เพิ่มเติมเป็นสิ่งที่ดี การอบรมสามารถเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ ต่อยอดองค์ความรู้ อีกทั้งการมีหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นนั้นเหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่นและมีความสามารถในการจัดการศึกษาได้ตรงตามนโยบายการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและทำเยาวชนได้รับโอกาสในการพัฒนาอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรทำวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนของหลักสูตรท้องถิ่น
2. ควรทำวิจัยเรื่องการบูรณาการการเรียนการสอนในสถานศึกษากับกระบวนการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น
3. ควรทำวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการสื่อสารด้านภาษาต่างประเทศผ่านการเรียนรู้จากหลักสูตรท้องถิ่น
4. การเปิดโอกาสให้เยาวชนนอกระบบมีโอกาสนในการอบรมเรียนรู้เพิ่มเติมยังสามารถเพิ่มความมั่นคงในตัวของเยาวชนกลุ่มตัวอย่าง ตามแนวคิดทฤษฎีตัวชี้วัดความมั่นคงของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์